

Az előfizetés ára:
 egész évre . . . . . 8 frt.
 fél évre . . . . . 4 frt.
 negyed évre . . . . . 2 frt.
 Kérjegyzőknek és néptanítóknak:
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
 Előfizethetni a kiadóhivatalban,
 Valentin Károly könyvkereskedésében,
 Traub B. és társánál,
 Böhm M. könyvkötőnél.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:
 Négy hasábos petítisor
 1-szer . . . . . 6 kr.
 2-szer . . . . . 5 kr.
 3-szor . . . . . 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyílttérben egy sor . . . . . 10 kr.
 Hirdetéseket elfogadják: a kiadóhivatal és Janovszki Király utcájában lévő hirdetések felveteli irodája.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél Király-utca.

A budgettárgyalás.

(R.) A képviselőház január 15-én megkezdte a budget tárgyalását és a tárgyalás oly körülmények között folyt le, mely a magyar parlamentáris életben nagyon szokatlan. — A mint tudva van, a budgetvita kezdetét az ugynevezett általános tárgyalás előzte meg, melynek tulajdonsága abban állott, hogy ezen alkalomból tuskéről bokorról beszélhettek a képviselők anélkül, hogy a tárgytól való eltérés miatt őket a házszabályok értelmében erre figyelmeztetni szabad lett volna. Általános bírálat tárgyává tétetett a kormányzás és szive minden érzelmének szabad folyást engedhetett minden képviselő, még oly dolgok felett is, melyek semmi összefüggésben sem állottak az ország érdekeivel. — Röviden, a hasznos munkaidőből elpazaroltatott három négy hét. — Most másként történt és a mi felfogásunk szerint helyesen történt. Nem méltó az országgyűléshez, hogy olyan képviselők, kik, mert különben semmiféle tárgyhoz szakszerűen hozzászólani nem képesek, üres általánoságokban bírálják a kormányzást, melyhez nem értenek és szidják a kormányt, melyre képtelenek. — Ha pedig egyáltalában már valakinek dictiózni kel-

lett, ott van az ellenzék: a társadalmi munkából ezt a terhet úgyis ő magának vindicálja.

A kormánypártnak felesleges volt a szóbeszéd, mert az tettekben érvényesíti a közjó felőli elveit és a közérdekekre vonatkozó terveit. Különbösen is a budget előterjesztését a pénzügyminiszter annak idejében oly exposéval kísérte, mely magában is elegendő alap az ellenzék szónokainak provokálására; maga a budget pedig oly realis számításra alapszik, hogy ahhoz külön felvilágosítás vagy külön ajánló szónoklatok szükségtelenek. Hozzájárul még az is, hogy határozottan helyesebbnek tekintendő, miszerint az egyes tárczák tárgyalásánál fejtessek ki a kellő eszmecserét, mert itt már többé a tonkingi kérdéssről és a tűzföldi lakók emberevő tulajdonságairól szónokolni nem lehet, mint az általános vitánál, hanem egyenesen a tárgy felvilágosítására irányulhat csak az eszmecseré. — Nem tévesztendő szem elől az sem, hogy mult év vége felé benyújtott új adótörvényjavaslatok tárgyalása idejében az ország financiális és nemzetgazdasági állapota úgyis részletes és alapos bírálat tárgya volt, — ez idő szerint tehát ezzel ismételt foglalkozás valóságos időpazarlás lett volna. — Ha

tehát az ellenzéki lapok ezt — a főrendiház szavazata következtébeni közönynek vagy pedig a zágrábi eseményeknek tulajdonítják, úgy ezt a helyzet logikájával ellenkezőnek kell tekintenünk. Mert vagy nem bir fontossággal a főrendiház szavazata a képviselőház liberalismusára vonatkozólag — mely nem a kormánypártnak, hanem az egész háznak vezéreszméje, vagy igen. Első esetben nem is nyújthatott elég okot az általános vita elmaradására, utóbbi esetben az általános tárgyalás épen természeténél fogva a legjobb alkalmat szolgáltatva volna, hogy a képviselőház, mint a liberalismus képviselője, hatalmas enuntiatiókban állást foglaljon a feudális reactióval szemben. — A zágrábi országgyűlés elvadulása pedig sohasem lehet annyira botrányos, hogy a magyar parlamentet rendes menetében akadályozza. — A horvátok üthetik egymás fejét, a miénk sokkal magasabban áll, hogy Starcsevics ezt elérhetnék. — Mi egyszerűbben magyarazzuk az általános vita elmaradását és pedig, hogy a még annyira opponálni szerető ellenzék is mint a miénk — kénytelen belátni, hogy az 1884-iki budget ellen — józanul alapos kifogást emelni nem lehet. — Ez az

A „Pécs“ tárczája.

A zongorák Pécssett.

— Rubinstein hangversenye Pécssett. —

Két hét előtt történt már a dolog. Két hétig titok maradt — Pécssett, a mi jelent valamit; de ma nagy ijedségemre beszélni hallottam róla, persze elferdítve, azért inkább elmondom magam, pedig restellem nagyon.

El vagyok rá készülve, hogy az én felfedezésemet nem nagyon hiszik el. Mindegy. Én felelősséget vállalok érte, hogy szóról szóra igaz az egész történet — s ha még se hinnék el az egészet, a végéről mindenki meg lesz győződve.

Háromnegyed órai késéssel berobogott a budapest-pécsi vonat a pécsi indóházba, én siettem a kiszállókat szemügyre venni, nehogy várva várt vendégem egy percze is kalauz nélkül maradjon ez idegen helyen.

Pár pillanat múlva harsány hangjáról megismertem:

„Üdvözlöm K. barátom!“

„Hozta Isten Bösendorfer úr!“

„Ily sötét az önk pályaudvara? Alig látja meg az ember oly kedves régi ismerősét is, minő Ön nekem.“

„Majd igyekszem kárpótolni odabenn, ha nem is több világossággal, de valódi tisztelettel s barátsággal.“

Szívélyes kézszeritással fejezte ki köszönetét Bösendorfer úr ez igéretemért.

Amint az elősiető hordárnak átadogatom a málhákat, (tekintélyes számu utazófelszerelés a tél hidege ellen) egyszerre elbámulok Bösendorfer úr kiáltásán:

„Ehrbar úr, Streicher úr! erre, erre, el ne téveszszük egymást.“

„Hogyan?“ — ragadom karon vendégemet — „minő neveket említ Ön?“

„Igen, csodálkozik Ön nemde? Pedig valóban itt vannak, Budapesten szálltunk be mind a hárman, de tudja, sokra becsüljük a kényelmet, mind külön kocsikát foglaltunk el.“

Mellettünk termett két uri egyén, gondosan burkolva be magát mindkettő a farkasbundába, egyik egy finom asztrákn sapkát egészen a szeméig húzott le, Bösendorfer úr az arczáig hajolt hozzá, hogy felismerje.

„Bemutatom Önöknek K. barátomat — mondá Bösendorfer úr — sok szép és nem szép napjaim osztályosát a legregibb időkől fogva. Streicher úr, Ehrbar úr.“

Az asztrákn sapkás Ehrbar volt, a másik Streicher.

„De urak!“ — mondám még mindig nem ocsudva fel bámulatomból — „fejtsék meg hamar kérem, mikép találkozik a zongorabi-

rodalom három fejedelme? Önök nagyon incognito utaznak.“

„Hódítani csak Bösendorfer collegánk indult“ — szól Ehrbar — s mi ketten, ugye Streicher testvér? irigykedve nézzük előre is, — s hálával tartozunk neki, hogy utitársakul meghívott Pécsre, melyről Ön oly sokat ígér, mint Bösendorfer úr velünk közölni szives volt.“

Némi dulakodáson keresztül, melyet a bérkocsisok körülöttünk ajánlgatásaikkal előidéztek, a nagyon szerény járművekben elhelyezkedve, én Bösendorferrel, Ehrbar Streicherrel, kiket szintén vendégeimül nyertem meg, lakásomba hajtattam.

Utközben megtudtam Bösendorfer úrtól, hogy Ehrbar Eszékre, Streicher pedig Grácba készült Budapestről, de midőn Bösendorfer elmondta nekik, hogy Pécsre jön, rövid megbeszélés után felcsaptak, hogy ők is eljönnek, egyikök se volt még Pécssett, az én kecsgető biztositásaim pedig, melyeket Bösendorfernek írtam, megkívántatták vetők is a mi városunkat. Streicher úr ugyan — mint Bösendorfer igen élénk komikummal demonstrálta — erősen számlálgatta mind a tíz újján: kifizeti-e magát az a tisztességes kerülő, Budapestről Grácba — Pécsen keresztül! — de aztán megadta magát annak, hogy új tájon új tapasztalatokkal fog gazdagodni s aztán új üzletekkel is.

ellenzék hallgatásának az oka, — a mely szerencsére az ország most az egyszer neki köszönettel tartozik.

A város templom új festése.*

Felelet a sok avatlan kritikusnak, a kik talán nem igen járnak templomba és a gyűjtéshez egy batkával sem járultak, de most legnagyobb zajt csinálják. Nincs könnyebb, mint kritizálni.

Kötelességemnek tartom a helyzetet illusztrálni, mely bizonyosan módosítja a túlzásokat. A város templom épen 40 év előtt volt kifestve és azóta oly szennyes, oly elhagyott volt mint egy istálló, úgy, hogy egy óráig sem lehetett várni, ha nem is művészi restauráció, de egyszerű megújítása és tisztítása sürögősen óhajtott; ez indított bennünket a gyűjtésre, mely összeg azonban csakis a templom megújítására fordítottat, mint az a végleges számadási kimutatásból ki fog tűnni, a kup festése egészen privát pénzből fedeztetett, az tehát senkit sem kurtított meg. Mostanában nagy luxussal szokás építeni és restaurálni, a mi rendesen deficittel végződik, ezt mi nem akartuk. Ennyi pénzrel pedig műremeket senki sem várhatott. Különbösen nem szeretnék magamtól valamit beemlíteni, a tervezetet, költségvetést mult évben bemutattam a városi közgyűlésnek, ahol a város színe java van, egy hang sem hallatszott ellene, mind örömmel elfogadta. Többekkel, mindgyökkel közöltem tervemet, mindenki rajongott Graics mellett, sőt a „Pécs“ lap leg-alább négy ízben említette hogy fiatal tehetségű fia városunknak elkezdte a festést sat. Legyünk igazságosak!

Én részemről mindent elkövettem a mit emberileg lehet, elmentem Mányokra megnéztem G. kézmunkáját, nem elégitett ki, hazajöven kételyemet fejeztem ki, sőt neki magának is megmondottam, hogy nem bízom benne, de minden részről ismét csak ő lett ajava. Irtam Bécsbe Schönbrunner festőnek, óhajtottam véleményét hallani, de ezen dolog elé is akadály gördült. Már most tegyük fel, ha én mással szerződtem volna, lett volna zaj, apprehensió, sőt talán ezen lap útotte volna a legnagyobb lármát és azok, akik most ki-mélet nélkül kritizálnak. Így szokott lenni a világon. Ujra sokat tanulhatunk.

Tessék a helyzetet venni, például a vár-templom renoválásánál csak a festésre száz-

* Szívesen adunk helyet az ily tárgyilagosan írt válaszoknak, melyek egy vagy más kérdést különböz oldalról világítanak meg. Szerk.

Vacsorára meghívtam néhányat legjobb ismerőseim közül, lehetőleg minden osztályból Pécs művelt társadalmának egyet-egyét. A három idegent kitünő hangulatba hozta a jó pécsi bor, a szkököival nem bírtak betelni. Megállapodva a holnapi programmal, Ehrbar és Streicher nyugodni tértek, pécsi barátaim se soká maradtak Bösendorfer uti fűradalmaira való gyöngéd tekintetből, éjjeli 10 óraker egyedül maradtam Bösendorferrel, a ki semmikép se akarta holnapra halasztani a megbeszéléndőket, én pedig szívesen rendelkezésére bocsátám magamat.

„Mindenek előtt kellemes meglepetésemet nyilvánítom Önnek“ — mondá Bösendorfer — „mert városuk minden irányu előhaladottságáról volt alkalmam meggyőződni. A ma esti kis társaság megismerése után is látom, hogy leveleiben Ön nem túlzott.“

„Köszönöm“ — felelém — „így reményünk lehet, hogy eljön a művész, nemde?“

„Ez nagyon nagy dolog, Rubinstein csak világvárosokban szokott hangversenyezni s mégis reményem, hogy Pécsre is meglátogatja utójában, de erre őt rábeszélnem csak úgy sikerülhet, ha meggyőződom, hogy itt nevéhez méltó fogadtatásra találhat.“

„En biztosítom Önt, hogy Pécs intelligens köreiben a zenei érzék, sőt finom izlés teljesen kifejtett, csak egy baja van, hogy régen szunnyad, a helyi kitünő erők pedig joggal

ezzer van előírnyozva. Mit gondolnak ennyi pénzzel tudnék-e én is műremeket előállítani? de midőn a takaró szerint kell nyújtózkodni? Miért nem állottak elő a kritikusok pénzzel, gyűjtéssel és segítették volna lehetővé tenni, a mit mi nem győztünk.

Egyébiránt majd a hiányosság még helyre fog üttetni. A mi az oltárokat, szöszéket illeti, nem stylszerűek, mert akkor nagy költség egészen újakat kellene bizanci stylen készíttetni, maradtak tehát a régi stylen, de elegantiával és izlésesen megújítottak, ezek ellen csak a rossz akarat szólhat, vagy olyan egyén, a ki nem volt tovább Bonyhádnál. Az oldalfalak cement meszeléséről észrevételre pedig csak annyit, hogy a bécsi vivt templomban ugyanezen szín van tartva és pedig épen oly egyszerűségben, mint nálunk.

Tessék az átatoskodó hívek özőnét tekinteni, a kik zsuflapig megtöltik ezen egyházat vasár- és ünnepnapokon, sőt ki is szorulnak, ez nem azt bizonyítja, hogy olyan nagyon rosszul érzik magukat a templomban. Isten velünk!

Mendlik Ágoston,
belvárosi plébános.

Wein János szakvéleménye

egy Pécs szab. kir. város vizellátására szolgáló vízvezeték felállítása tárgyában.

(Folytatás.)

Nézetem szerint tehát a Tetteye forrás felhasználó Pécs városa vizellátására annál is inkább, mivel annak vízmennyiségének csökkenésétől nincs mit tartani addig, a míg az e forrásokot tápláló hegység-gek erdő-állományuktól meg nem fosztatnák.

2. Az ellátás részleteit illetőleg.

Pécs városa vizellátásának részleteit illetőleg nagyjában tökéletesen egyetérték azon tervezettel, melynek kivételére a báró Schwarzele építési bécsi vállalat ajánlata vonatkozik és mely ajánlat nekem megbírálás végett kiadatott.

a) A forrás.

Ezen tervezet helyesen kívánja a Tetteye forrást a város vizellátására felhasználni és pedig úgy, hogy a forrást előbb tisztítás és mélyítés által jobban feljuttassa; de nézetem szerint nem csak mélyíteni és tisztítani kell a forrást, hanem e forrást körülvevő mésztuffot egy alkalmas vonalon el kell távolítani annyira, hogy az eredeti — valószínűleg a Werferi rétegekben tartozó kőzet elérjék, ha ily mélységre lemenni egyáltalában a

medence magassági fekvése és a költség tekintetéből ajánlatos. E tekintetben felvilágosítást fognak adni azon furatások eredményei, melyeket a polgármester ur ajánlatomra elrendelt. Én ugyanis bizonyonak tartom azt, — és Böckh ur tanulmányai is azt vélik, — hogy a forrás eredetileg, mielőtt az a most körülvevő mésztuffot lerakta volt, sokkal mélyebb szintben lefolyt legyen; csak akkor, mikor a forrás vize által lerakott mésztuff gátot képezett, emelkedett a forrás kifolyási szintje is és pedig a lerakodott mésztuff magassági mérve szerint. A forrás vize ekkor az előtte fekvő mésztuff képezte gát által felduzzasztván, a mésztuff falai felé nyomást gyakorolt és a mésztuff likacsain és üregein kifolyást találtán, a vizek egy része ezeken folyt le és folyik ma is és pedig annál nagyobb mennyiségben minél nagyobb vízszlop nyomása alatt történik e kifolyás. Matematikai bizonyossággal el kellett tehát mondani, hogy az eredeti forrás vízének annál kisebb mennyisége fog az alantabb napfényre jövő püspökalmi és Kniffer s b. forrásokon kifolyani, mennél kisebb lesz az e kifolyást előidéző vízszlop magassága, vagyis minél lejjebb szállítatik a Tetteye forrás kifolyási szintje a mésztuff eltávolítása által.

Ennélfogva az első teendő lesz, — furások által megállapítani azt, hogy a talaj mostani szintje alatt, mily mélységben találatik az eredeti nem mésztuff kőzet, az ily furások által nyert eredményhez képest lesz a leszállítandó — a forrás mai szintje, illetőleg kifolyása és az akkor elő álló helyi körülményekhez képest lehet a forrás foglalás ter-
vét megállapítani.

Ily körülmények között az általam szerkesztett költségvetésben a forrás tisztításra, mélyítésre és foglalásra vonatkozó költség-összegek csak hozzávetőlegeseknek, részben csak átlagosoknak vehetők.

Megemlítendő itt még, hogy a forrás túlfolyási csatornájában egy szivornya alkalmazásák, hogy a szabadból békák, patkányok és egyéb állatok bele ne juthassanak. E szivornyát én a Schwarzele tervezetben írónnal jeleztem.

b) A magasság megosztása.

A báró Schwarzele tervezet a város vízzel ellátandó részei között található magasságot ketté osztván, két ellátási területre osztja a várost és ezt igen helyesen teszi, — mert az ellátandó terület összes magassági különbözete a forrástól (225.50 mtr.) a vasuti indóházig (113.70 mtr.) 112.8 mtr. tesz ki. Ha mindjárt a felső medence csak 206

tartanak attól, hogy vonzerejök a gyakori nyilvános szereplés folytán csökken. Ön a művészetnek fog jó szolgálatot tenni, ha Rubinstein egy hangversenyre megnyerheti.“

„Alig merék erre vállalkozni.“

„Jó. Én nem tulajdonítok magamnak elég képességet arra, hogy Önt elhatározásra bírassam e kérdésben, melynek nagy fontosságát én is érzem; de meg vagyok győződve, hogy szüleinnek holnap ez sikerülni fog, különben is én csak közvetítőnek tekinthetem magamat, hogy hó vágyaikat Önhöz juttassam.“

Érzékeny hírokat érint ön „Egy oly igaz barátát, minő nekem az ön atyja, meg lehetetlenségre is kész lennék vállalkozni. Ó tehát nem is gyanítja, hogy itt vagyok? Holnap lesz negyven éve, mióta Lipcsében utoljára láttuk egymást, én voltam násznagya. Az esküvő után mindjárt nászutra kelt ifjú szép nevével, ön édes anyjával, azóta csak sűrű levelezéseink után élénkítjük fel a multat és édes emlékeit. Megismer-e annyi idő után?“

Köny csillogott a beszélő szemében, a mint a multakon pár percig elmerengett s engem is elérkenyített e baráti visszaidézése drága szülein egybekelése örömnapjának.

„Igaz van önnek — szakítá meg Bösendorfer az ünnepélyes csendet — előre látom, hogy holnap egészen a jubilánsoké

leszek. Mikor is érkeznek? Engem nem szabad itt találniok, én teljes meglepetést akarok magamnak is, nekik is készíteni.“

Feleltem a kérdésre, megállapítottuk az órát, melyben szülein házasságának negyven éves jubileumi ünnepélye holnap kezdődni fog, s felfedezém neki, hogy kizárólag az ő tiszteletére, melyben azonban most már utitársait is részesítse, holnapra egészen zártkörű zenei soiret rendeztem, melyben való részvételüket Pécs zenei notabilitásai s a társas élet corypheusai megígérni szívesek voltak. Egyszersmind már most kértem vendégem szíves elnézését, hogy az estélyig őt és utitársait jó barátaim kalauzolására bizzam, magam a rendezéssel mentgetvén, melyet minél sikeresebbé tenni óhajtok.

Másnap déiben szülein negyven éves házassági jubileumát ünnepeltük. Ezt nem írom le, olvasóimat csekély mértékben érdekelhetné. S különben sem vagyok képes oly hangulaton magamra erőszakolni, tudatában a később történeteknek, hogy oly valóban szívbéli örömmel kellő kifejezést adhatnék, a minő az ünnepélyen általánosan uralkodott. Se azt nem írom le, minő általános meghatótság vett erőt a társaságon, a mint Bösendorfer ur és szülein egymást negyven év múlva viszont látták, de elmondom ez örömnem örvendetes végét, olvasóinkat ez érdekelné fogja.

mtr. az adriai tengerre vonatkoztatott magasságnál, tehát 18-5 mtrrel lejjebb fekszik a forrásnál — mely különbség a forrásnak lejjebb szállítása által még módosulni fog, — mégis a fenmaradó 92-3 mtr. különbség 9-2 légsúly nyomásnak felel meg, és ez több mint a mennyinek a csőhálózatot kitennünk szabad. Ezért helyeselnem kell a ketté osztást elvből.

A ketté osztás keresztül vitele is helyes, mert a két terület érintkezése nagyjában a 150 mtrnyi szint körül találhatván, — a felső medenczéből kiinduló és a felső ellátási területnek szolgáló csőhálózat 206 mtrtől 150 mtrig leérvén, mintegy 5 légsúly nyomást gyakorol a legalantabb fekvő csövekre és itt legsűrűbb a lakosság; — a fentebben fekvő utcák sokkal csekélyebb nyomás alatt lesznek, — de vizet kap minden csak némileg tekintetbe vehető utca. Az alsó ellátási területet szolgáló alsó medence pedig 171 mtr. szintben fekvő, a 150 mtrnyi szintben fekvő csövezeteket már 2 légsúlynyomás alá helyezi, az alantabban fekvőket nagyobb nyomás alatt tartja, míg az legalantabbi részletek a vasut szintjén 171-113 = 58 mtr. vagy 5.8 légsúlynyi nyomás alatt lesznek.

Az egész magasságnak három területre való osztását feleslegesnek tartom, mert az 5 légsúlynyomás még nem felette nagy, azt a csövezeteket igen jól állják ki és a további felosztás nemcsak tetemesen szaporítja a költséget, de a kezelést is bonyolultabbá teszi.

c) A medenczék.

A két ellátási területből kifolyólag két medenczét is kell tervezni, melyek nemcsak a nyomás szabályozását eszközlik, de vízkészlet felgyűjtésére is szolgálnak, miáltal a napon át beálló különböző mérvű vízigényeknek megfelelően lehetnek.

A tapasztalás által megállapított tény az, hogy a nap némely óráiban a közepes órai vízszükségletnél több, az éjjelen át pedig a közepesnél kevesebb szükségletet; nevezetesen lehet a vízszükségletet 7 órától reggel délután 3 óráig a közepes óra szükséglet 150 százaléka tenni, holott éjjeli 11 órától 4 óráig rendszeren csak a közepesnek 25%-ja fogyasztatik.

E különbségek az órai vízszükségletek között eléggé ki lesznek egyenlítve két medence által, melyek mindegyike 1000 kmtrt, együtt tehát 2000 kmtrt, vagyis egy egész napi szükségletet tartalmaznak. Ez elegendő azon esetekre is, ha valami tűzvész tekintetéből a rendszernél több víz igényeltet-

nék és a vízszükséglet növekedése is tekintetbe van véve.

Hogy a vízmedenczék magassági fekvése helyesen választott, — már b) alatt mondtakból is kitűnik, — a hol a magassági viszonyokról szótlanok; de a helyi körülmények tekintetéből is helyesen választottaknak találok a medenczék helyeit, mert a helyek nagy kiszáritási költséget nem okoznak, az építkezés a talajviszonyok által nem nehezítették és csuszalásoktól a választott helyeken nincs mit félni.

(Folyt. köv.)

Törvényhatósági élet.

Baranyamegye közigazg. bizottsága e hó 17-én tartotta meg rendes havi ülését Jenesszky Ferencz kir. tanácsos, alispán úr elnöklése alatt.

Miután a jövő ülésre határnapul február hó 4-e tűzött ki, felolvastattak a félelvi jelentések, melyek nagyobbrészt a havi jelentésekből állítva össze, azon olvasóink előtt, kik e rovatunkat figyelemre méltatták, már ismeretesek; mégis az egyes jelentésekből röviden kiemelhetjük:

Az árvaszerzési elnök jelentését, mely sok tekintetben érdekes képet nyújt az árvágyék s kiválólag az árvavagyon állapotáról. Látnak ebből, hogy az árvák ingatlanai 2-5 millió értéket képviselnek, míg a pénztári állapot készpénzben 205.000, — kötvényekben 940.000 frtot tüntet fel 1883 első felének végével, a második félévben pedig befolyt készpénzben 152.000 frt, kötvényekben 121.000 frt, kiadatot viszont 264.000 frt. — A kölcsön-üzlet csökkent, amennyiben visszafizettetett 47.000 frt és csak 26.370 frt helyzetetett ki e czímen. A kamathátralék volt e hó 1-én mintegy 102.000 frt.

Különösen ez utóbbi adat s azon körülmény, hogy az árvák tulajdonát képező 2100 háznak alig fele van tűzárk ellen biztosítva, alispán úr felszólalása után érdekes eszmecsérré adott alkalmat s árvaszéki elnök felkérte, hogy a kamathátralékok és a kötvényekre vonatkozólag kimerítő s a jelenlegi állapotot a rendezés, illetőleg az összesítés idejében volt állapottal összehasonlító kimutatást terjeszzen elő, a kamatok pontos behajtása, a biztosítások eszközöltetése, úgy a magánygátok megszámloltatása iránt saját hatáskörében intézkedjék.

Hasonló utasítást nyert a tisztí ügyész is. Az adófelügyelő a mult félelvi eredményével meg van elégedve, a folyó évre áthozott 117.865 frt adóhátralék mintegy 3500 frtal

lévén kisebb az 1883-ra áthozottnál. Adóvégrehajtás utján ingókra összesen 124 árverés eszközöltetett, míg ingatlanokra egy sem.

A tanfelügyelő előterjesztését egész terjedelmében vienna érdekes közölünk, oly kimerítő az. Kiemelhetjük belőle, hogy 42.636 tanköteles gyermek közül csak 1472 nem járt iskolába s a 411 iskolai s 8 bérelt helyiségben rendelkezés alatt álló 519 tanteremben 531 tanító foglalkozott az ifjuság oktatásával, a kik közül azonban 8 még mindig nem bírja kellőleg a magyar nyelvet. A tanítók fizetése 242.722 frtot vesz évente igénybe.

A kir. ügyészsg jelenti, hogy az építettnei rendelt fogház december hó 15-én elkészült s rövid idő múlva át fog vétetni.

Ezután következtek a havi jelentések.

Alispán úr megemlékszik a tisztviselő-választásokról, melyek a közönség nagy érdeklődése mellett a legszebb rendben folytak le. Ezután felolvastattak a megyei közgyűlés értesítése, mely szerint a közigazg. bizottságba a mult évben volt tagok újból megválasztattak.

Következett az egyes albizottságok megalkatása és csak a börtönvizsgáló, úgy az árvaszéki felelővitelei bizottság nem volt teljesen összeállítható, minthogy azok több tagja a főispán úr által lesz kinevezendő.

A bizottság egy új, szavazat nélküli előadó tagot nyer a folyam-mérnök személyében.

Kohn Lipót és neje szaporczai lakosok elleni jogosítlan italmérsi ügyben a miniszterium a bizottság harmadfoku határozatát feloldván, az alispáni határozatot hagyta helyben.

A dárjai uradalom által kiépítettnei ajánlott beremendi útra vonatkozólag, mielőtt a hozzájárulási arány megállapítatnék, az ügyiratok az államépítészeti hivatalnak adatnak ki.

Ezután néhány katona-elbocsátási és nő-sülési kérvény intézettek el.

Az árvaszéknél a hátralék 445-ről 510-re emelkedett, mi részben annak tulajdonítható, hogy a választások küszöbén a számadás lezárási, iratrendezési stb. teendők a személyzetet a rendszernél inkább elfoglalták. Új hagyaték 42 jelentetett be 95 árvával és 9 folyamodó részére 2785 frt kölcsön folyósítottat.

Főorvos jelentése szerint az egészségi állapot nem igen kedvező, Lipován a vörheny járvány alakban lépett fel; gyakoriak voltak a hurutos lobos bántalmak, szórványosan a roncsoló toroklob is mutatkozott. Boncsolás 11 esetben eszközöltetett, súlyos sértésről 12, könnyűről 9 látlelet adatott ki.

Ebéd után B. és Z. barátaim, kik idegen vendégeimet különösen megkedvelték, sétára indultak velök a városba. Én azon kéréssel váltam tőlök, hogy az öt óraker kezdődő estélyről ne késsenek.

Zenekari produktió, zongorajáték, ének előadás, a legjava classicus és magyar darabokból összeállítva, képezték a programot. Igazán lelkes ambícióval látott mindenik közreműködő a munkához, kivált midőn bizalmasan mindenikkel közöltem a titkot, s nagy örömmre mindegyik azonnal tovább adta, hogy Bösendorfer ur közbenjárása mellett biztos kilátásban van, miszerint ez évi marczius hó folyamán Rubinstein Pécssett hangversenyezni fog, ezt azonban Bösendorfer ur az estélyen nyereendő tapasztalatoktól teszi függővé.

A közreműködők lelkesedése oly nagy volt, hogy önként kívántak délután még egy próbát tartani.

A közönség beavatott köreiben pedig oly élénk volt az érdeklődés, hogy már a próbára is majdnem teljes számmal eljötték. A próba kitünően sikerült, én előre is el voltam ragadtatva a gyönyörtől a történendők fölött.

Fél öt óraker gyülekezni kezdtek a meg-

hivottak. Háromnegyedkor minden közreműködő a helyén állott. Én szivdobogva lestem minden perczen az ajtó felnyílását, várva B. és Z. barátaimat a vendégekkel.

Multak a perczek, eleinte oly gyorsan, mint pillanatok, utóbb pedig egy-egy óra volt mindenik.

Pont öt óra, s fők még sincsenek itt. Minden szem felém van fordítva.

Kiszólitának a teremből. A legroszabb sejtlemmel távozom.

Künn B. barátom inasa fogad, egy névjegyet kézbesít, melyről ezt olvasom:

„Siess azonnal a vasúthoz“.

Zavarom leirhatatlan. Annyi még eszembe jutott, hogy az egybegyűltekné megnyugtatósa végett az első szám megkedvesére jelt adhattam, s ezzel rohantam a vasúthoz. És pedig gyalog, mert bérkocsi sehol sem volt látható.

Mire odaértem, B. és Z. barátaim épen kiléptek az előcsarnokból az utcára.

„Mi történt? — kérdém fuldokolva. —

„Vendégeid — felelt B. — üdvözlötököt küldik, elutaztak“.

* * *

A magyarázat, melyet barátaim a váratlan fordulathatnak adtak, kimenté előttem Bösendorfer ur és utitársai rögtöni távozását. Eszembe jutott, hogy 1875. évi marcz. 11-én. Wagner Richard a tisztelefőre rendezett bankett elől, sokkal, de sokkal csekélyebb ok miatt szökött meg Budapestről.

Z és B. barátaim ugyanis az idegen vendégekkel végig járva Pécs városa utcáit, minden házból zongora hangjait hallották. Eleinte pillanatra megálltak, hallgatóztak, s minél többet álltak meg s minél többet hallgatóztak, annál inkább igyekeztek a vasut felé, hogy a legközelebbi vonatot el ne szalaszák. Nem volt hatalom feltartóztatni őket, Z. és B. barátaim emberföltötti műveltek, de sikertelenül. Amint a coupéba be-szálltak, Bösendorfer ur, a másik kettő meg-bízásából is, ünnepélyesen szóla:

„Rubinstein nem fog Pécssett zongorázni“.

„Miért?“ — kérdék B. és Z. egyszerre. —

„Mert nincs meghangolt zongora Pécssett.“

Az állategészségügyi viszonyok kedvezők, csak Maty és Szellő községekben kellett 1—1 taknyos lovat leszurálni.

Az adófelügyelő jelentése általában kielégítő eredményt mutat, a decemberi eredmény 141.606 frt 66 kr., az előző évinél majd 9000 frttal kedvezőbb. A Pécsvárad községében mutatkozó tetemes hátralékok behajtása végett állami adóvégrehajtó kiküldése rendeltetett el.

A kir. tanfelügyelő, az államépítészeti hivatal s a kir. ügyesség előterjesztései nem tartalmaznak különös említést érdemlő adatokat; csak a bemutatott posta bevétel és kiadási statisztikát és az igen szép kivitelű postai-vasuti-térképet kell mint teljesen figyelemre méltót kiemelni.

Színház és művészet.

A heti műsor elég változatos volt, ámbar anyagi tekintetben nem hasonlítható az előző hetekhez; annyira megszoktuk, már a telt házakat, hogy szinte rozsló esik kisebb számu közönséggel találkozni.

Igen szép előadás volt a „Hamupipőke.” Aradi kisasszonya a czimszerpében. A közönség igen kellemesen volt meglepetve azáltal, hogy a kisasszony egyszer komolyan is foglalkozott szerepével, mi különben sokkal jobban is áll neki, mint az örökös nevetgélés s otthonias naivkodás. A közönség a kisasszonynak, szép, természetes játékáért tünetűt tapsal adozott. Figyelemre méltó alakítások voltak Arányi intézeti igazgatója és Somogyi Eichenauja is.

Hétfőn szüire került itt először — természetesen magyar nyelven először — Costa bohóza „A tűzről pattant leány.” Az előadás felette mérsékelt élvezetet nyújtott, vonatott, szintelen volt minden ízében s némi életet egyáltalában csak Boránd (Dallos Leó) hozott az egészbe. Hiába, nem minden fordítható a magyarra, még hozzá, ha ug adatik vissza, hogy az eredetét tökéletesen kivetkeztetik lényegéből, mert hiába, a pointirozott prágai németéget nem helyettesíti a kolozsvári magyarság.

Szerdán Juhász Sándor jutalmára adatott „Egy nő ki az ablakon kiugrik” és „Varázs Hegedű.” Juhász sem nyerte a nagy lutrit jutalom estjén s ezt igen sajnáljuk, mert ha valaki, úgy bizonyára ő érdemelt volna telt házat. Na de egy csalóval több vagy kevesebb ez már nem teszi ki, s végre is vizsgálhatja magát azzal, hogy nem mindig a kapja a jutalmat, ki meg is érdemi. Közönségünk mentességére azonban fel kell hoznunk azt, hogy a jutalomestét bálók előzték meg, aztán még oly elcséplést dolgok kerültek előadásra, melyeknek ideje nálunk már nagyon is rég lejárt s ha eszébe jutna valakinek ezeket más alkalommal szüire hozni, valószínűleg a világitás és zene megtakarítása lenne az est legnagyobb jövedelme. Egyébként így voltunk az idén minden jutalomjátéki műsorral, mintha csak keresve válogattak volna ki minden ócskaságot. — A vígjátékról csak annyiban teszünk említést, hogy azt egyes részeiben többszörösen is élveztik s a sugó érthető hangsúlyozása bizony fölsőlegessé is tette az ismétlést; és által a darab lefolyása csak lassított. Kárpótlást nyújtott a kis operette, miben Juhász mint Matheilm apó remekelt s zajos tapsot aratott.

Csötörtökön fölmelegítettett „A három csőrű kacsa.” Jónás bohózatos operette, közepes sikerrel s ebben a zenekar s szereplők testvériesen osztoztak. Pajor Emila asszony kőkodácsoló dalával nagy tetszést aratott.

Több oldalról fölszóllítottunk, az igazgató urat figyelmeztetni, hogy felvonás köztökben a színházi parquet nem ritkán oly sötét, hogy a legjobb üveggel sem lehet az átellenes oldalon valakit megismerni. Hogy a színházban alig pislog néhány gázlámpa, ahhoz már-már szoktatva vagyunk; de az talán mégis kivétel lenne, hogy a külső lámpákat a függöny

legördülése után kissé felcsavarják, mert végre is kénytelenek volnánk lámpást hozni magunkkal.

A jutalomjátékok sorozatában most Érczy ur következik, mire a közönség szíves figyelmét már most is felhívjuk. Érczy ur oly színes, milyennek lennie kellene mindannyinak; mindig csinosan öltözve, a szinpadon komoly, mint templomban, alakításaiban decént, sűgóra nem igen szorul, énekében ép oly biztos mint előadásában árnyalatos, kellemes. Közönségünknek ő már régi ismerőse, hisz most a harmadik saiont tölti Pécsset. Előadásra kerül a közönség kedvencz operetteja, a gyönyörű zenéjű „Faust és Margaretha,” mi a travestia-genreban kétségkívül első helyen áll. Érczy ur e választást többek felszólítására tette s ezért elismeréssel adozunk neki-mi is.

Blaháné jön! Hosszabb tárgyalást folytatott Aradi szinigazgató a hirveves-és közkedveltségű színésznővel, br. Splényiné Blaha Lujzával és ennek az lett az eredménye, hogy e napokban már Pécsset gyönyörködhet a közönség nemzetünk első énekesnőjének bájos hangjában és játékában. Hétfőn e hó 21-én érkezik Pécsre, fogadtatására a szinbizottság már készülleteket tesz, kedden 22-én lép föl először „A vörösapka” népsziműben, második föllépte szerdán a „Kornevilli harangok,”-ban, további fölléptei még ezentűl lesznek megállapítva. — Mindössze ötször játszik. A vidéki közönséget kellőképen kívánjuk értesíteni, hogy ideje legyen ezen kedvencz alkalmat felhasználni, és Pécsre rándulni. Helyárak: Páholy 10 frt. Kis páholy 6 frt 25 kr. Kőrszék- és páholyülés 2 frt 50 kr. Tálalás szék 2 frt. Zártkörű 1 frt 50 kr, Karzat ülőhelyek 1 frt és 75 kr.

Jegyek iránt vasárnap már intőzkedni lehet. A bérlek jogai hetfőn délig tartatnak fel.

H i r e k .

Hibaigazítás. Mult számunkban a pécsi nemz. casinó közgyűléséről hozott tudósításunkba kellemetlen sajtóhiba csuszott be, mely az egyes neveket elferdítette. Így a választmányba megválasztott Liki János, Hefner József és Fischer Ferencz urak neve hibásan voltak közölve, mit ezzel helyreigazítottunk.

Iskolászéki ülés tartatik f. hó 19-én délutáni 3 órakor a városi közgyűlési termében. Az ülés főbb tárgyai: A szervezett ideiglenes segéditanitónői állomás betöltése. Közigazgatási bizottsági határozat és tanfelügyelői jelentés a községi tanodák megvizsgálásáról. Tanító testületi előterjesztés az országos kiállítás érdekében. Tiszti főorvosi jelentés, az apácák által fentartott leányiskola megvizsgálásáról stb.

A pécsi ügyvédi kamara évi rendes közgyűlését 1884. évi január hó 27-én délelőtt 10 órakor a kamarai helyiségben tartja, melynek napirendjére következő tárgyak tüzettek ki: Elnöki általános évi jelentés. A kamarai pénztár s az ügyvédi segélyalap állapotáról szóló jelentés. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1883. évi zárszámadás tárgyában. Az 1884. évi költségeloirányzat megállapítása s annak mikénti fedezése iránti javaslat tárgyalása. A kamarai ügyvédek és ügyvédjelöltek lajstromának felolvasása, — az elhaltak, elköltözöttek, kilépők, felfüggesztettek és kitöröltek jegyzékének felolvasása A vagyontalan perlekedők képviseletére kirendelt ügyvédek jegyzékének felolvasása s a sorrend igazolása. Netán bejelentendő indítványok tárgyalása.

Jótevény hagyomány. Özv. Koronayné Ludovika a városi szegényintézet javára végrendeletileg 220 forintot hagyott oly kikötéssel, hogy ez összeg mint alapítvány, neve alatt kezeltesse. A megboldogult számos jótevény hagyomány között ugyanennyit hagyományozott a Rudolphinumnak, valamint a pécsi jótevény nőegyletnek is.

A nőegyleti álarcos bálon közbotrányt okozott csodabálszamos üveget, illetve az általa

rejtőző egyéniséget, ki, mint mult számunkban említettük, illemsértő orvosi vénnyeket osztoztatott a közönség között, a rendőrség megidőzte. Miután tette által elkövetett rendőri kihágás constatálattott, helyettes rendőrkapitányunk az illető „közbotrányt okozó iratok terjesztése miatt” a legmagasabb birságban — 25 frt pénzbírság — mint fizetés esetében 3 napi elzárás — marasztalta el. A kapitány ur eljárását csak helyeselhetjük, midőn a törvényt teljes szigorában alkalmazza oly egyénre, ki közöttünk élő és közbeszállásnak örvendő egyének neveit akarja pellengérré állítani.

„Közönségi választás” czim alatt mult számunkban közölt újdonságból tévedés folytán kimaradt a helynév. Mit ezennel oly hozzáadással igazítottunk helyre, hogy e választás Német-Bolyban történt meg.

Felolvasás. Arányi Desző, a helybeli szinársulat tagja f. hó 20-án, délután fél 4 órakor a kereskedelmi ünképző és betegsegélyező egylet helyiségében (Király-utca 37. szám) „Egyről-másról” czim alatt humoristicus felolvasást tart. Vendégek szívesen látatlanak.

Közgyűlés. A pécsi kath. legényegylet f. hó 27-én délelőtt 10 órakor tartja a tisztújítási közgyűlést, melyre a n. é. egyelti tag urakat tisztelettel meghívja az elnökég.

Halálozás. Schubert Ágost, műköszőrüs e hó 16-án elhunyt. Temetése nagy részvét mellett tegnap volt. Béke hamvaira!

A budapest-pécsi vasut elsőbbségei csak kinyomtatás után bocsátatnak ki, de mivel ez értékpirokok nyomtatása még legalább is 14 napot igényel, azért a mai napig sem kibocsátásokról, sem pedig az elsőbbségek árfo-lyamainak meghatározásáról nem lehetett szó.

Kimutatás. A f. hó 12-én megtartott jogászbál rendezősége a következő kimutatás közlésére kért fel. Résztint a bál fényének emelésére, részint a jótékony célra a d a k o z t a k : Szily Jeszenszky Ilona urnő 200 frt; Delimanits István, Deutsch Lipót (Mohács), Fesztl Károly kanonok, id. Jeszenszky Ferencz, Kucinié Kovács Klára 10-10 frt; Kammerer Ferencz, Németh József 6-6 frt; dr. Höbling Miksa, Hinka László, id. Vojnics Lukács (Szabadska), Schaureck Bódog, Aidinger János, Bolgár Kálmán, Dobszay Isván kanonok, Renz Béla, Ribay Antal 5-5 frt; Lammer F. 4 frt; Lechner János kanonok, Szuly János és Rézbányai János 3-3 frt; Stirling Mari 2 frt. Felülfizettek: Erreth János és Záray Károly 7-7 frt, dr. Koharits Károly és dr. Szeredy József, 1-1 db. cs. arany; Lukrits István 4 frt; Széchenyi József 3 frt; Szikszay János, dr. Kopcsányi Károly, Tibiassy József, Zsolnay György, Inkey Szemző Lujza, Fekete Mihály, Bors Emil, Szemző Gyula, dr. Vojnits István, dr. Toldy Béla, N. N., X. Y., Országh Lajos, dr. Lukács Adolf, dr. Daempf Sándor, K. I., G. A. G., dr. Johann Béla és Balázs Ödön 2-2 frt. Összesen 381 frt és 2 drb. cs. arany, ebből a jótékony célra, a jogász segélyező egyletnek átadott 110 frt és 2 db. cs. arany. Fogadják a nemeskeblű adakozók és felülfizetők a rendezőség nevében köszönetünket. Jobst Béla h. pénztárnok, Balás Elemér ellenőr.

A jogászbálról mult számunkban hozott tudósításunkat, most miután a jelenvolt hölgyek névsora birtokunkban van, kellemes kötelességünknek ismerjük kiegészíteni. Az említett bálon jelen voltak városunkból és környékünkől a következő hölgyek: Ballus Jolán, Boniperti Róza, Borovits Ilonka, Decleva Béláné, Decleva Vilmosné, Draudt Johanna, Fekete Anna, Franciscs nővérek (Dombóvár), Fránki Emilia, Galovich Elvira, Gruits Anna (Kácsfalú), Heinrichffy Erzsike (Dombóvár), Hermann Jolán, Hilscher Ilona, Hippman Nelli, Hofbauer Irma, Horváth Mariska, Horváth Mártha (Pécsvár), Jeszenszky Zsófi, Kelemen Ilona, Kellemfly Irma (Bpest), Klimsa Emma (Vitézi), Koharits Aranka, Krausz Gizella, Litti Ilka (Bányatelep), Litti Kamilla, Lukrits Etelka, Mezey Margit, Miller Lujza, Mutschenbacher Viktoráné,

Nagy Mariska (Csakadia), Németh Ilona, Obermayer Janka, Perczel Etti, Rattkovich Mariska, Saághy Sarolta, Szépe Paula, Simon Mariska, Schweizer Irma, Takács Jenny, Tálassy Irma, Thaly Ilka, Vogl Irma, Visy Jozsef (Kistelek), Wessely Vilma, Wittenbarth Riza (Nyomja) és Wlassits Berta (Mágocs) kisasszonyok.

A pécsi jótékony nőegylet által, 1884. január hó 14-én rendezett „verseny álarozos bál” bevételéről és kiadásainak kimutatása. Bevétel: Az összes bevétel felülfizetésekkel (20 frt) együtt 687 frt 80 kr. Kiadás: Városi engedélyért 1 frt, színházi helyiségért 110 frt, étteremért 22 frt, konyháért 5 frt, Légszusz felhasználásáért 31 frt 50 kr., a helyiség díszítéséért 20 frt, a páholyok felállításáért 16 frt, Gyertya és olajért 1 frt 92 kr., a városi zenekarért 57 frt 50 kr., tisztogatásért 5 frt, fuvartért 2 frt 40 kr., rendőröknek 7 frt, tűzoltóknak 6 frt, jegyződöknek 6 frt, jelvényekért 3 frt 93 kr., nyomtatványokért 7 frt 15 kr., nyereségért 16 frt 50 kr. Összes kiadás 318 frt 90 kr., e szerint a tisztajövetelem: 368 frt 90 kr. Felülfizetések: Cseh Kövér Anna urnő 10 frt, Cseh Sauska Mari urnő 5 frt, Erreth Teréz urnő 5 frt. Összesen: 20 frt. A pécsi jótékony nőegylet választmánya kötelességnek tartja a mélyen tisztelt közönségnek a számos kedves részvételét, valamint a nagylelkű felülfizetésekért legbensőbb köszönetét nyilvánítani. Pécssett, 1884. január hó 17-én Magyarly Róza alelnök.

Táncvigalom. A pécsi kath. legényegylet ifjúsága által rendezendő táncvigalom ma, jan. 19-én fog a „Hattyu” vigadóban megtartatni. A csak személyre és családra szóló meghívók, melyek másra át nem ruházhatók, már szétküldtek. Ezen bál, mely a régi iparok által rendezett lakozásokra emlékeztet, igen látogatottnak ígérkezik. A polgárság minden felé e bálra készülődik.

Felhívás Magyarország kereskedelmi ifjúságához. A következő sorok közlésére kerestettünk meg: Tisztelt kartársak! Azon óhaj által vezette, hogy a hazai kereskedelmi ifjúság szellemi művelődését s ezzel egybefüggőleg a kereskedelmi osztálynak társadalmi emelkedését tölünk telhető módon elősegítsük: Felhívjuk hazánk kereskedelmi ifjúságát, hogy azok, kik oly városokban vannak alkalmazásban, hol legalább 50—100 kereskedő van, egyesüljenek és társulatot, egyület alakítsanak azon czéliből, hogy önképzés s társas összejövetelek által a kereskedelmi tudományokat, úgy a kereskedőtől okvetlenül megkívánható magasabb műveltséget ezen uton lehetőleg elsajátíthassák. Az így megalakult társulatok egyesüljenek egy Budapesten felállítandó központi szövözetetel, hogy ezáltal ne csak a saját körükben előforduló intézmények, hanem a kereskedő ifjúságot érdeklő minden ügyek, az országban létező kereskedő ifjúság tekintélyes számához méltóan, a központból nyerjenek elintéztet. Felkérjük tehát különösen a kereskedő főnök urakat, sziveskedjenek a kereskedelmi osztály társadalmi tekintélyének növelése, segédek kiképzése s a kereskedelem magyarosodása érdekében ezen ügyet pártólalag kezudbe venni, a városokban létező kereskedelmi szakfériakat és taneröket részünkre megnyerni és a kereskedelmi ifjúságot ilyenmü egyesülésre buzdítani, hogy így mielőbb elérhessük azon időt, hogy hazánk kereskedői a külföldiekkel a versenyt kiálhassák, a társadalomban az őt megillető helyet méltán elfoglalva, edes hazánk felvirágozását tölünk telhetőleg elősegítsük! Egyuttal felhívjuk az alakuló s a már fennálló rokonegyületeket, hogy az egylet vagy társulat hivatalos czimét s alapszabályainak egy példányát a „budapesti kereskedő ifjak társulata titkárságához” (Budapest, Gizellatér 2. sz.) mielőbb beküldeni sziveskedjenek. „A budapesti és debreczeni kereskedő ifjak társulatainak közös értekezlete.”

Öngyilkosság az állatok közt. Nemcsak az emberek közt, az állatok közt is gyakori az öngyilkosság. Angol lapok szerint 1845-

ben egy újfoundlandi kutya, melyen napok óta mély szomorúságot vettek észre, a vízbe ugrott. Kimentették. A kutya ismételte ezt egypárszor, mindannyiszor kimentették, míg végre egy óvatlan pillanatban sikerült a vízbe ölni magát. — Raffles egy majom öngyilkosságáról beszél, melyet gazdája megfenyített. A majom fölakasztotta magát. Hogy az állatok közül többen éhhalállal ölik meg magukat, ismeretes dolog. Számos madárfaj, ha fogságba kerül, visszaautisitja a legszebb falatokat is. Szébb vonás az, mikor az állatok egymáshoz való szeretetből lesznek öngyilkosok. A spanyol francia háboruban két ló közül, melyek mindig egymásmellé voltak fogva, az egyiket lelőtték. Társa e percztől kezdve nem evett semmit, kimult éhhalállal. Von der Reckén egy macskáról beszél, mely előbb érzékeny bucsut vett ismerőseitől s aztután ölte meg magát. A macska nem evett, eltűnt, pár nap mulva azonban előkerült, egyenesen a kertbe futott, hol ura nagy társaság közt ült. A macska urához ugrott, hízelt neki, azután hízeleni kezdett a társaság minden tagjának, végre mindenkinek szeme láttára a kertbe levő tó felé iramodott s beleugrott. Egy ló az zusterliczi csata után egy nap és egy éjjel örködött elesett gazdája mellett, azután gazdáját még egyszer körülszorgolta, fájdalmasan nyerített, neki ment a Dunának s belelte magát.

Az üstökös, mely e hóban éri el periheliumát, mielőtt a teljes sötétedés beáll 1/4 órától fogva még 8 óraker és azontul is jó szemnek a délnyugati égen mintegy 35—40 foknyi magasságban eléggé kivehetően látható s gyengébb tábori látszón át nézve már igen szép képet ad. Az üstökös magva élénk fényű és az utána vonuló sugárnyaláb két ágra oszlik.

Állatsereglet érkezett városunkba. Vasárnaptól kezdve naponként látható a buza-téren. Bővebb felvilágosítást hirdeteményeink közt találhat az érdeklődő közönség.

A közsényelharító készülék, melynek első és egyedüli feltalálója Winter Adolph Stettinből, valóban már annyira elterjedt, hogy már nem is szorul külön dicsőretek. Mindamellét figyelmeztetjük a tisztelt olvasó közönséget e czégnek a mai egész kiadásunkban mellékelte hirdetésére.

Névjegyzéke

(Folytatás)

azon jötevőknek, kik a pécsi szegények számára adakozásuk által magukat az 1884. új évi üdvözlésektől felmenteni óhajtották.

Szieberth Nándor gyűjtő ivén; Szieberth Nándor, Vizekeby Irma 1-1 frt. Összesen: 2 frt.

Bertits J vendéglos gyűjtőivén: Winklanetz J., Bertits J. 1-1 frt. Összesen: 2 frt.

Hartl Ferenc gyűjtő ivén: Hoffman Károly 2 frt, Edhofer N., Hartl Ferenc 1-1 frt. Összesen: 4 frt.

Gyenes Klétus ivén: Gyenes Klétus 1 frt. Összesen: 1 frt.

Stirling István ivén: Özv. Stirling Mária, Stirling István 2-2 frt. Összesen: 4 frt.

Kindl József ivén: Kindl József 2 frt, Bobel Ferenc, Siptár Lajos, Szigriszt Lajos, Domján Zsigmond, Beierlein Béla 1-1 frt. Összesen: 7 frt.

Knapp József ivén: Knapp József 1 frt, N. N. 50 kr, Marich Imre frt, N. N. 50 kr. Összesen: 3 frt.

Központi takarékpénztár ivén: Erreth János 5 frt 5 kr. Összesen: 5 frt 5 kr.

Magy kir. kataszteri igazgatóság ivén: Kelemen Gyula, Haberányi György, Ruvald József, Radnics Elek 1-1 frt Tallian Zsigmond 50 kr. Összesen: 4 frt 50 kr.

Utólag adakoztak: Hödel X. Ferenc karmester 2 frt, Mestrics Imre 2 frt, Lechner Gyula 1 frt. Összesen 5 frt.

Általános összeg: 566 frt 10 kr. Nagyméltósága Kovács Zsigmond veszprémi püspök 5 Excellentiája 100 frtot küldött a házi szegényeknek, mely köztöttik ki is osztották. Hálas köszönet a jötevőknek!

A pécsi szegények intézetének választmánya.

Heti szemle.

Barcotelep, 1884. január 15

Mig a mult hét enyhe időjárással birt, az utolsó napok újból súlyosztették a hőmérőt, de a vetések állapota felül változatlanul kielégítő értesítések adnak, sőt a némely vidéken pusztító elemként felszaporodott férgek és egerek elvésztek hirdetik.

A gabonauztel végre már rég kilátásba helyezett retrograd irányba esnapot át olyformán, hogy a mesterségesen fenuntartott haussé-követő utiából lezszoritva; de mig a határidő-üzletben e különbözet 8 nap alatt mintegy 50 kr-ra rug, kész áru ugyanazon időtartamban csak 25 kr-t vesztett. Hiszszük, hogy a rohamnak még távol sem érték el a végpontját, tehát ezen anomáliának is szüneti kell. Sajnos jelenségek felületük, (azon tányt) hogy a vidéki kereskedelem tudtunkal oly merész vállalatokba még nem bocsátkozott volt, minövel a tavaszi határidő-üzlet lebonyolítása alkalmával meg kell küzdenie és így aligha nem sodor el majd a végenyészet egynéhány felkapzkodott üzert.

A kontinentális piacok folyton bággyat, lanyha irányzatot jeleznek ársüllyedések kíséretében, ez utóbbi Amerikában mintegy 1 1/2 c, Berlinben 4 m, Párisban 1/2 f, Bécsben 30 kr. teszen ki.

Assicurazioni Generali 1883-ik év deczember hóban az életbiztosítási osztálynal 579 ajánlat 1,609,367 frt 96 krajvi biztositási összeg erejéig nyújtott be és 434 kötvény 1,253,07 frt 96 kr biztositási összege állítottat ki. E. é. január 1-je óta 5419 ajánlat 16,226,004 frt 85 kr. biztositási összeg erejéig nyújtott be és 4442 kötvény 13,524,560 frt 85 kr. biztositási összegre állítottat ki, a mult évben kiállított 12,025,318 frt 31 kr. biztositási összegre szóló 40-4 kötvény ellenében 1883. január elseje óta bejelentett károk összege 1,173,599 frt 33 kr-ra rug.

Az életbiztosítási osztály kimutatott biztositási állománya 1882. deczember hó 31-én 70,822,205 frt 82 kr tökétt és 208,644 frt 91 kr. járulékot tett ki 38176 kötvényre, a mire készpénztartalékban 16,301,454 frt 73 kr. volt tartva. Az 1882. évben kifizetett károk az életbiztosítási osztály részéről 1,201,631 frt 62 kr-t tettek ki s az összes ágazatoknal a társulat alapítása óta (1880) az évenkénti kimutatások szerint fizetett károk 160,174,718 frt — kr-t tesznek ki.

Ullmann M. Károly,
fűgynök Pécssett.

Beküldetett. A „Pester medic. Presse” írja: a legközségsébb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb s legjelentéktelenebb terhénél egy kellemes szert használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle mellipasztilák és ezlra kitűnőnek bizonyultak, amennyiben a köhögési ingeret eltávolítják, előidézki a nyálkavetést és nem ideznek gyomorsavat. Egy eredeti doboz 25., 50 kr.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Fekete Mihály.

Nyilt-ter*)

Tudomásomra jött, hogy Flórián Géza a pécsi Székes-Egyház uradalmi bányabérlet ellenőrségénél, mint bányafelőr (Obersteiger), tehát nem tiszt, hanem felvigyázói minőségben, jelenleg alkalmazásban lévő egyéniség — Flórián Géza bányatiszt és bányabérleti ellenőr — név és czimmel ellátott látogató jegyek felmutatása mellett több helyen iparkodott és szerzett is magának hitelt.

Mivel ezen czimbitorlász által a viszonyokat nem ismerő t. cz. közönség saját kárára félre vezettetik, alulírott kötelmének tartotta ezen sorok közrebocsátásával, a hivatala részéről is szükséges felvilágosítást adni.

Szabolcs, Pécs mellett 1884. január 16.

Glanzer Gyula,

534. Székes-Egyh. urad. bányabérlet ellenőr

I. Légszuszcoaks

a helybeli légszuszgyárból

2 1/2 meter mázsától

felfelé, kosarakban a házhoz szállít,

Kindl Ferenc

Nepomuk-utca 33.

*) E rovatban foglaltakért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Nagyzemű

Urál halikra (Caviar)

igen előnyösen csomagolva: 1/4 kilós doboz 1 frt, 1/2 kilós 2 frt, 1 kilós 3 frt 60, és 5 kolónál kilója 3 frt 20 kr., továbbá friss conserv halak és husnemük, mindennemű sajtok és csemegéket ajánl

Nick Károly Pécsset

fűszer, déli gyümölcs és csemege kereskedés.

Magyar földhitelintézet 4 1/2 % Záloglevelei

Pesti hazai első takarékpénztár egyesület 5 % kötvényei

Magyar jelzálog hitelbank 5 % zaloglevelek

Magyar kisbirtokosok országos földhitelintézet 5 1/2 % záloglevelei napi árfolyamon

alulirt czégnél kaphatók. Ezen érték-papirokat tőkebefektetésre ajánlhatom, tekintve, hogy biztosságuk és szilárdságuk minden kétségen felül áll és hogy semmiféle adó vagy illeték levonásnak nincsenek alávetve.

Schapringer J.

váltóüzlete Pécsset.

516

116. sz.
1884.

Arlejtési hirdetmény.

Baranyamegye területén átvonuló államutakon 1884, 1885 és 1886. években esz-közlendő kavicszállítás biztosítása iránt zárt írásbeli ajánlatok után versenytárgyalás fog tartatni és pedig a baranyamegyei kir. államépítészeti hivatalnál 1884. évi január 30-án.

Felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy írásbeli ajánlataikat az említett hivatalhoz, czimezve a tárgyalási napon délelőtti 10 óráig nyujsák be, minthogy később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlat egyes utmesterségekre vagy a törvényhatóság területén átvonuló egyes államutra, vagy pedig a törvényhatóság területén levő összes államutakra szólhat.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokhoz, az ajánlati összegnek 5%-ka mint bánatpénz esatolandó, vagy készpénzben vagy pedig elfogadható értékpapirokban.

Az ajánlatokban az egységi árakból teendő árengedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Azon ajánlattevőknek, kik a kavics szállítást el nem nyerték, a letett bánatpénz az ajánlati tárgyalás befejeztével azonnal vissza fog szolgáltatni, az illető vállalkozó-é pedig 10%-ra kiegészítve, a szállítás befejeztéig biztosítékképvé letéve marad.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra nézve azonnal, a kincstárra nézve pedig csak az naptól fogva kötelező, a mikor az a Ministerium által jóvá hagyatik.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó a helyi körülményeket, az ujabban megállapított szállítási feltételeket s. a. t. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A szállítandó kavics mennyiség, minőség, annak egységárai a részletes szállítási feltételek és a szerződés mintája a kir. építészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Pécsset, 1884. évi január hó 16-án.

Baranyamegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnél külön lakoziméval is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldetik.

Három szoba a főtéren 1-ső emeletben azonnal bérebe adandó. Közlebbet a lap kiadóhivatalnál. 508.

Egy német nevelőnő ki eddig uri házaknál a legjobb sikerrel működött, ajánlja magát hasonló minőségben valamely uri családhoz. Bővebb értesítéssel a kiadóhivatal szívesen szolgál.

Egy 8 gimnásiumi osztályt sikerrel végzett s a jegyzői teendőkben jártassággal bíró fiatal ember mint jegyző segéd alkalmazást keres. — Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad. 435.

Egy jó írással és hibátlan helyesírással bíró fiatal ember másolási vagy más munkát keres, melyet szabad óráiban mérésékeltdijazás mellett otthon végezhetne. A kiadóhivatal ad értesítést. 530.

Mária utcában 31-ik számú ház új minőségben szabad kézből naponta eladó. Bővebb tudósítást a kiadóhivatalban. 534

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-ut alatt jutányos áron eladó, vagy haszonbérbe vehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

HIRDETÉSEK:

Europa második legnagyobb állatsereglete

Falk Gyula tulajdona Budapestről átutaztában rörid ideig látható a Buzatéren. Vasárnap e hó 20-án megnyitási előadások tartatnak d. 3 órakor, 5 órakor és 7 órakor este. — Minden előadásnál Miss Marie híres állat- és kigyó szelidítőnő fellépte.

Az állatsereglet 70-nél több példányból áll.

ugymint: indiai idomított elefant, zebu, királytigris, különböző faju oroszlovak, párduczok, foltos és csikos hienák, amerikai, orosz és indiai, ugyszintén jegesmedvék, óriási kanguruk, egypupu tevék, lámák, farkasok, petymegek tuskés disznók, mosó-medvék, anguitti, hangyárok és ormányos medvék, különböző faju kigyók, ezek közt egy 20 lábnyi boa constrictor, afrikai és amerikai struczok, szakállas keselyük, sasok, araras, kakaduk, papagályok, krokodilok, örvös állatok, nemkülönbön majomház; itt kiemelendők egy harmadik kinőtt köpenyes pávián, ugynevezett erdei ember stb. — Igen érdekes egy párducz és farkascsalád az állatseregletben ellett kölykeivel. Különösen kiemelendő az indiai elefant Pepi, még eddig nem látott, mindent felülmuló mutátványaival.

Helyárak: I. hely 40 kr., II. hely 20 kr. Katonák örmestertől lefelé és 10 éven aluli gyermekek a fenti áraknak felét fizeti.

Hétköznapokon mutátványok tartatnak d. u. 4 és esti 7 órakor, midőn az állatok idomítása és etetése történik.

Tisztelettel alulirtott a t. cz. közönséget figyelmezteti, hogy valamennyi fant elősorolt állat a seregletnek legszebb példányaiból állanak, mind élők és tisztán tartott állapotban láthatók.

Szíves látogatásért esd F A L K.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Erdem-éremmel kitüntetett

SCHULHOF KÁROLY ROBERT,
Manchesteri lakos által felhalált

osztrák császári királyi magyar kir. szabi kizárólagos szabadságot nyert

szoptiana-szájszef.

Hatáza:

1. Szoptiana-szájszef a száji-és orr-üregnek (odvas vagy mifogak, dohányzás vagy bármely más okból eredő) minden bűzét nyomtatamni elavoltja.

2. Erősbíti a peyphadt foghnst és az íngt fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetesen fehér színüket, meg-gátolja a fogkő képződését, védi a fo-gak zománctát és ör a fogfájás ellen.

3. A száji-és orrüreg mindennemű szajos (skorinhkus) bántalmait gyogytja, oldi és pirostija a foghnst és edzi a nyakharlyat.

4. A már létező fogfájást elavoltja, ha a fajt fog husa pár essepp, vizrel nem elegettel szájszepp-szel megpuhítottik.

5. Diphteritis és más torokhajtóknál igen sikeres gargalizáló szer.

Ára kicsinyben egy itvegnék

1 ftt 25 kr. o. e

Raktárak: Snyóce Krodn gyogyszar-résandi Peseett, Tróvik Josef gyogyszar-résandi Budapestben és minden nagyobb vidéki gyogyszertárakban. Birtó János gyogyszerezés urnál Kolozsvárott.

F o r a k t á r:

Dr. Schulhof Adolf

urnál Péeseett.

Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyekről elomutat-hatók.

Hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok közhirre teszi, hogy a pécsi kir. törvszék Dóczy József és Károly csőd-tömegéhez tartozó a pécsi 2185. sz. tjkvben felvett ^{578 régi}/_{96 új} számu ház, melléképületek, udvar és 33706 hszsz. a. kertre 4800 frt, — a pécsi 2185. sz. tjkvben felvett 6249 hszsz. a. rétre 989 frt s a pécsi 3142. sz. tjkvben felvett 6904, hszsz. a. szántóföldre 673 frt kikiáltási ár mellett a birói árverést 1841083 sz. a. elrendelte s a telekkönyv irattárában leendő megtartására 1884. évi mártius hó 10-ik napjának d. e. 10 óráját tűzte ki

Miről a venni szándékozokat ezennel értesitem.

Pécs, 1884. évi január hó 4-én.

Erössy József,
ügyvéd, mint tömeggondnok.

529.

33.

1884.

Arlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. ministerium 1883. évi 13557. sz. a. kelt rendeletével, az alább elősorolt épületek javítására, a következő költségek engedélyeztettek, nevezetesen:

1. Pécsvárad főtisztai lak, iroda s melléképületei	114 frt 21 kr.
2. " főtisztai titkári lak s	147 " 47 "
3. " ügyészi lak s iroda	91 " 22 "
4. " mérnök lak és	419 " 51 "
5. " nagyvendéglő	275 " 8 "
6. " számtartói lak, iroda	73 " 58 "
7. " templom s paplak	87 " 98 "

Összesen: 1209 frt 05 kr.

ezen felül a pécsvárad templom s paplak helyreállításához a hívők által ingyen s természetben kiszolgálandó 6 kézi és 3 ígás napszám.

Ezen javításoknak vállalkozás utjání biztosítása végett, folyó évi január hó 29-én délelött 10 órakor Pécsváradon a számtartósági hivatalban, hol a költségvetések s feltételek is, a mai naptól kezdve betekinthezők, szó és írásbeli ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, hogy a fenn kitett napon, órában s helyen az engedélyezett összeg után számítandó 10% bántapénzel ellátva vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a feltételek értelmében szerkesztett s 10% bántapénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat január 29-én délelötti 10 óráig a fenn kijelelt hivatalnál adják be.

Utó vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Pécsváradon 1884. évi január hó 14-én.

Sey Ferencz,
számtartó.

535.

71.

1884.

Hirdetmény.

Pécs szkváros közönsége javadalmát képező, a vidékről kimérés végett behozardó borok utáni vám szedhetési jog, ugy a város egész területén, ideértve a bányatelepet is, létező korcsmákban kimérendő borok utáni borvám szedhetési jogbérlete folyó 1884-ik évi augusztus hó 31-én lejár, — miért is említett két jognak ez évi szeptember 1-ől számítandó 3 egymásutáni évre leendő együtt s — ujabbi bérbeadására nézve — ezennel zárt ajánlati tárgyalással összekötött nyilvános árverés rendeltetik el és annak megtartására ha.áridül f. évi február hó 4-ik napjának délelötti 10 óraja tűzött ki.

Felhivatnak tehát mindazok, kik a kérdéses jogosítványok bérletére vállalkozni szándékoznak, hogy ebbeli zárt ajánlatukat azon kijelentéssel, miszerint a szerződési feltételeket ismerik és azokat elfogadják, a jelenlegi 25,111 frtot tevő évi bércnek megfelelő 10 %-nyi bántapénzzel felszerelve legkésőbb az árverés előtti napon délelötti 12 óráig a polgármesteri hivatalban benyujtani, — a szóbelileg árverezni kívánók pedig, hogy a jelzett időben városház-épület 2-ik emeletén lévő gazdasági tanácsnoki hivatalos helyiségében szintén a 10%-os bántapénzzel ellátva megjelenni sziveskedjenek.

Megjegyeztetik, hogy elkésve beadott ajánlatok avagy utó ígéretek tekintetbe vétetni nem fognak s hogy a szerződési feltételek De Cleve Vilmos 1-ső aljegyző urnál a hivatalos órák alatt bárki által is beekinthezők.

Pécs 1884. évi január hó 12 én tartott tanácsülésből.

Pécs szkváros Tanácsa.

531.

Feltétlen biztos 5% felül kamatozó értékpapírok tőkebefektetéstül ajánljva.

Magyar Jelzálog Hitelbank
Pesti hazai első takarékpénztár

és

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK
5% záloglevelei

betáblázott jelzálog-kölcsönök alapján kibocsájtva.

Ezen záloglevelek, melyek úgy a m. k. államhivataloknál, mint a cs. k.- és honvéd hadseregnél ovadék- (cautió) ként elfogadtatnak, egyesitik magukban a feltétlen biztosságot jó kamatozással.

Pontosan a hivatalos árfolyamon, minden további költség nélkül kaphatók

Ullmann M. Károly
bank- és váltóüzletében.

325

Hirdetmény.

A Pécsbaranyai központi takarékpénztár

1884. február hó 2-án d. e. 10 órakor

saját helyiségeiben (Bazar, Széchényi-tér 17. sz.) tartja

XI. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 90. és 91. §§-ra*) tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Közgyűlési elnök megválasztása.
2. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása.
3. 1 igazgató választmányi tagnak 1 évre leendő megválasztása.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság f. évi díjainak megállapítása.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.

Kelt Pécssett, 1884. január 18-án tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

*) Melynek értelmében a 3 hóval előbb átírt részvények a közgyűlést legalább 24 órával megelőzőleg az intézeti pénztárnál letéteményezendők.

A Pécs-baranyai központi takarékpénztár mérleg-számlája.		Teher
Vagyon		
Pénztári készlet	6,026.35	Részvényalaptőke ft 200.000.— 30% befizetéssel 60,000.—
Leszámitott váltók	433,888.03	Tartalékalap 6,375.97
Előlegek kézi zálogra	2,705.—	Különleges tartalékalapok:
Leszámitott értékpapírok	53,656.34	Értékpapírok árfolyam különbözete 7404.34
Kölcsönök ingatlanokra	104,157.78	Érzebetekek árfolyam különbözete 326.41 7,730.75
Értékpapírok 1883. decz. hó 31-iki árfolyam	58,792.25	Nyugdíj-alap 2,305.74
" utáni kamatok 1883. decz. 31-éig	1,241.57	Hitelegyleti biztosíték-alap 8.43
Ingatlanok	137,979.11	Tiszti biztosíték . . . . . 3,600.—
" utáni jövedelemhátralék	445.—	Különféle biztosítékok . . . . . 28,495.—
Felszerelvények 10% leírás után	1,403.17	Takarékbetétek 720,613.46
Folyó számla követelések	6,005.86	Fel nem vett osztalék . . . . . 64.—
Letétemények	32,095.—	Nyereség-részes bet. után fel nem vett oszt. 122.78
Előre fizetett adó 1884. évre	628.59	Átmeneti kamatok 2,775.75
Perköltség előleg	300.—	Nyereség egyenlegül 7,232.17
	ft 839,324.05	ft 839,324.05

Nyeremény- és veszteség-számla.		Követel
Tartozik		
Kamatokért:		Kamatokért:
Takarékbetétek után frt 31,327.42		Váltó-leszámitolások után frt 27,223.18
Tartalékalap " " 360.36		Előlegezések " " 142.54
Nyugdíjalap " " 130.50	31,818.28	Kölcsönök " " 5,937.43
Tiszti és szolgafizetésekért	3,800.—	Folyó számlák " " 881.03
Jövedelmi adóért	378.98	Különfélék " " 3,788.67
Lakbérért	950.—	Értékpapírok " " 3,094.50
Irodai és perköltségekért	1,070.91	Nyereség-áthozat 1882. évről 63.57
Felügyelő-bizottság tiszteletdíjért	200.—	Leírt váltó követelésekből befolyt 182.40
Napibiztosok " " 596.—		Ingatlanok utáni jövedelemért . . . . . 11,057.—
Betét kamat utáni bélyegilletékért	85.84	Értékpapíroknál nyereségért . . . . . 1,079.—
" " " adóért	2,846.60	
Ingatlanok " "	2,169.85	
" " " költségért	1,065.79	
Leírásokért:		
Váltó követeléseknél . . . . . 1,079.—		
Felszerelvényeknél 10% 155.90	1,234.90	
Egyenleg tiszta nyereségről	7,232.17	
	ft 53,449.32	ft 53,449.32

Pécssett, 1883. évi december hó 31-én.

Ludwig Károly,
pénztárnok.

Blauhorn Antal,
igazgatósági elnök.

Kohárits N. János,
könyvelő.

Jelen mérleg-nyereség- és veszteség-számlát a szabályszerűen vezetett könyvekkel tételről tételre összehasonlítván, azokat tökéletesen helyesnek találtuk.

Pécssett, 1884. január hó 17-én.

Az igazgatóság részéről kiküldött bizottság:

Schönherr Mihály, Sipócz István, Stirling István, Justus Lipót, Varga Elek, Eiser János.

A felügyelő bizottság:

Aidinger János, Ivánkovits István, Tiblasi J. N.

Nyomatott Pécssett, a lyc.-nyomdában (Feszti Károlynál) 1884.